

НАРЕДБА № 80 ОТ 22 ЮНИ 2006 Г. ЗА ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ НА РАЗМНОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ ОТ ДЕКОРАТИВНИ РАСТЕНИЯ, ИЗВЪРШВАНА МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ - ЧЛЕНКИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

В сила от 01.01.2007 г.

Издадена от министъра на земеделието и горите

Обн. ДВ. бр.56 от 11 юли 2006г., изм. ДВ. бр.14 от 13 февруари 2007г., изм. ДВ. бр.87 от 19 октомври 2018г., изм. ДВ. бр.41 от 3 юни 2022г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат:

1. изискванията, на които отговаря размножителният материал от декоративни растения във връзка с предлагането му на пазара на Европейския съюз (ЕС);

2. изискванията към производителите на размножителен материал;

3. опаковането и етикетирването на размножителния материал и условията за търговия;

4. вносет на размножителен материал от трети страни;

5. контролът при производството и търговията на размножителен материал от декоративни растения.

(2) Наредбата не се прилага за:

1. размножителен материал, предназначен за износ в трети страни, който е идентифициран и обозначен като такъв и се съхранява изолирано;

2. размножителен материал, който не е предназначен за декоративни цели, за който се прилагат други изисквания съгласно законодателството на ЕС;

3. размножителен материал, предназначен за:

а) опити;

б) селекционна дейност;

в) запазване на генетичното разнообразие.

Чл. 2. Държавни контролни органи по отношение на качеството и здравното състояние на размножителния материал от декоративни растения са органите по чл. 3, 4 и 5 от Закона за посевния и посадъчния материал (ЗППМ), както и юридическите лица на публичното или частното право, които осъществяват дейността си под контрола на държавата и прилагат официални мерки, когато нямат имуществена изгода от извършваната дейност.

Глава втора.
ИЗИСКВАНИЯ, НА КОИТО ТРЯБВА ДА ОТГОВАРЯ
РАЗМНОЖИТЕЛНИЯТ МАТЕРИАЛ ОТ ДЕКОРАТИВНИ РАСТЕНИЯ

Чл. 3. Размножителният материал от декоративни растения трябва да съответства на фитосанитарните изисквания, определени с Директива 2000/29/ЕО, въведена в Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол (обн., ДВ, бр. 82 от 1998 г.; изм., бр. 91 от 1999 г., бр. 8 от 2002 г., бр. 28 от 2003 г., бр. 7 от 2006 г.) в случаите на необходимост от прилагането на тези изисквания.

Чл. 4. (1) Произвежданият за целите на търговия размножителен материал от декоративни растения отговаря на следните условия:

1. при визуална инспекция е свободен от всякакви вредни организми и няма симптоми за такива организми, които понижават качеството на материала и намаляват неговата използваемост;

2. да е без всякакви дефекти, които могат да понижат качеството му на размножителен материал;

3. има необходимата жизненост и размери предвид неговото използване като размножителен материал;

4. в случай на семена те имат необходимата (добра) жизненост или кълняемост;

5. ако се търгува под наименованието на определен сорт съгласно чл. 8, да има необходимата идентичност и сортова чистота, съответстващи за сорта.

(2) Размножителният материал от декоративни растения, който показва видими признаци или симптоми за наличието на вредни организми, се третира химически по подходящ начин съгласно нормативните изисквания, а когато е уместно, болните растения (материалът) се отстраняват и оттеглят от пазара.

(3) При цитрусовия материал се спазват и следните изисквания:

1. той е получен от първоначален/изходен материал, който е проверен и не са открити никакви симптоми на вируси, вирусоподобни организми или други болести;

2. той е проверен и е установено, че е свободен от такива вируси, вирусоподобни организми или болести от започването на последния цикъл на вегетация;

3. при присаждане е присаден върху свободни от вируси подложки, невъзприемчиви към вироиди (вируси и вирусоподобни организми).

(4) При луковичите като размножителен материал на цветя се спазват и следните изисквания: посадъчният материал произхожда директно от материал, който е проверен в периода на отглеждане до реколтирането му и за който е установено, че не показва наличие и е свободен от всякакви вредни организми и болести, както и от признаци и симптоми на такива организми и болести.

Глава трета.
ИЗИСКВАНИЯ, НА КОИТО ТРЯБВА ДА ОТГОВАРЯТ

ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА РАЗМНОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ ОТ ДЕКОРАТИВНИ РАСТЕНИЯ

Чл. 5. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г., изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Производителите на размножителен материал от декоративни растения трябва да отговарят на изискванията на чл. 28, ал. 1 ЗППМ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г., изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Производителите по ал. 1 се регистрират и по условията на Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол (ДВ, бр. 19 от 2015 г.) (Наредба № 8 от 2015 г.) в областните дирекции на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ).

(3) Алинея 1 не се прилага по отношение на лица, които продават продукцията си на крайни потребители, които не са професионално ангажирани с производство и търговия на размножителен материал от декоративни растения.

Чл. 6. (1) Производителите на декоративен посадъчен материал, в т.ч. семената като размножителен материал, са задължени:

1. да определят и контролират критичните точки в процеса на производството, които имат отражение върху качеството на размножителния материал ;

2. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) да съхраняват информация и водят писмен дневник относно контрола и наблюдението на критичните точки по т. 1 и предоставят информация и дневника в случай на поискване от ИАСАС или БАБХ за проверка;

3. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г. (*)) да вземат проби за анализ, когато това е необходимо, за изследването им в лаборатории на ИАСАС или БАБХ или в одобрена от министъра на земеделието лаборатория съгласно ЗППМ;

4. да осигурят по време на производството партидите размножителен материал да бъдат отделени и подходящо разграничени за идентифицирането им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) В случаите, когато в помещенията, сградите или откритите обекти на производителя се установи от самия производител или чрез изследване на проби в подходящи лаборатории поява на някой от вредните организми, посочени в Наредба № 8 от 2015 г., и при възникване на необходимост от прилагане на разпоредбите по чл. 6, ал. 2, производителят уведомява за това ИАСАС и БАБХ и прилага мерките, предвидени от тях.

(3) Производителят на декоративен посадъчен материал, в т. ч. семена като размножителен материал, съхранява дневника по ал. 1, т. 2 минимум две години, а книгите по чл. 62, ал. 1 ЗППМ за количествата на произведения и търгуван декоративен материал - минимум една година.

Глава четвърта.
ОПАКОВАНЕ И ЕТИКЕТИРАНЕ НА РАЗМНОЖИТЕЛНИЯ
МАТЕРИАЛ И УСЛОВИЯ ЗА ТЪРГОВИЯ

Чл. 7. (1) Декоративният размножителен материал се търгува по партиди, опакован по начин, съответстващ на вида, в затворени опаковки, връзки, снопчета, саксии, контейнери и др.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) Различните партиди декоративен размножителен материал могат да бъдат търгувани едновременно като една доставка, при условие че производителят и/или търговецът е описал състава и произхода на различните партиди в книгите по чл. 62, ал. 1 ЗППМ.

(3) Декоративният размножителен материал при търговия се придружава от етикети и/или документи, издадени от производителя.

(4) Алинеи 1 и 2 не се прилагат по отношение на размножителен материал от декоративни растения, предназначен за лица, които не са професионално ангажирани с производство и търговия на такъв материал.

(5) При търговия на декоративен размножителен материал на лица, които не са професионално ангажирани с производство и търговия на такъв материал, изискванията по отношение на етикета се ограничават до информация, която най-малко посочва вида и/или сорта на декоративния материал.

(6) Изискванията по наредбата не отменят правилата, отнасящи се до опаковките и отпадъците от опаковки, определени в Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на съвета, освен когато те са различни от предвидените в наредбата.

Чл. 8. (1) Размножителният материал от декоративни растения се търгува с означение на вида. В този случай на етикета се посочва растителният вид по начин, който не предизвиква объркване с наименованията на сортовете.

(2) Размножителният материал от декоративни може да се предлага на пазара и с означение на сорт, при условие че сортът отговаря на изискванията по чл. 13, ал. 3 ЗППМ. Когато сортът е вписан в списък на производител и/или търговец, се прилагат изискванията по чл. 13, ал. 5 и 7 ЗППМ.

(3) Всеки сорт носи същото наименование във всички държави членки, доколкото това е възможно и приложимо, съгласно взети решения по процедурата на ЕК, Съвета и Парламента на ЕС, в съответствие със законодателството на ЕС, а при липса на такива решения - в съответствие с приетите международни правила.

(4) Когато се търгува като група растения, размножителният материал от декоративни растения може да носи допълнително означението на групата, ако производителят е посочил означението по начин, който не позволява объркване с наименованието на сорт.

Глава пета.
ТЪРГОВИЯ НА РАЗМНОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ С ОТКЛОНЕНИЯ
ОТ ИЗИСКВАНИЯТА

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) В случаи на временни затруднения поради недостиг или липса на размножителен материал от декоративни растения на пазара министърът на земеделието може да разреши в съответствие с акт на ЕК търговия на размножителен материал от декоративни растения, който е с отклонения от изискванията по глава втора или отговаря на по-занижени изисквания от предвидените в тази наредба.

Глава шеста.

РАЗМНОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ, ПРОИЗВЕДЕН В ТРЕТИ СТРАНИ

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) В страната може да се внася размножителен материал от декоративни растения от трети страни при спазване условията по чл. 57 и 58 ЗППМ и ако материалът е еквивалентен на произведения в Общността по отношение на изискванията за качеството, идентификацията и здравното състояние.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Вносителят уведомява ИАСАС и БАБХ за вноса на размножителен материал по ал. 1, като прилага писмено доказателство за договора с производителя от третата страна. Вносът се извършва по условията на ЗППМ.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) Условията, на които трябва да отговаря размножителният материал от декоративни растения, внесен от трети страни, както и правилата за внос се определят от Европейската комисия (ЕК) съгласно чл. 17 на Директива 98/56/ЕС.

Глава седма.

КОНТРОЛ ПРИ ПРОИЗВОДСТВОТО И ТЪРГОВИЯТА НА РАЗМНОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ ОТ ДЕКОРАТИВНИ РАСТЕНИЯ

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол и Националната служба по растителна защита извършват проверки на производителите и търговците на размножителен материал от декоративни растения съгласно разпоредбите по чл. 48, ал. 5 и чл. 63 - 65 ЗППМ.

(2) Органите по ал. 1 извършват случайни проверки по време на производството и търговията на размножителния материал от декоративни растения за установяване съответствието му с нормативните изисквания. Проверките са предимно по отношение на лицата, които професионално се занимават с производство и/или търговия на размножителен материал или декоративни растения.

Чл. 12. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г., изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Ако по време на извършване на проверките по чл. 11 или при провеждане на тестове и опити по чл. 13 се установи, че

производителят и/или търговецът не са постигнали съответствие на произвеждания и/или предлагания на пазара размножителен материал с нормативните изисквания, конкретно с изискванията на Директива 98/56/ЕС в случаите по чл. 13 и тези несъответствия не могат да бъдат отстранени, официалните органи на държавите - членки на ЕС (за Република България - ИАСАС и БАБХ), вземат подходящи мерки по отношение на производителя и/или търговеца, включително и забрана за търговия на материала.

(2) Когато при повторна проверка от ИАСАС се установи, че производителят и/или търговецът по ал. 1 е създал условия бъдещото производство да бъде в съответствие с изискванията по тази наредба, размножителният материал от декоративни растения може да се предлага на пазара.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол провежда организирани от ЕК пост-контролни тестове и опити за съответствие на размножителния материал с изискванията на Директива 98/56/ЕС, включително и контрол на здравното му състояние. Опитите и тестовете могат да включват и размножителен материал от декоративни растения:

1. произведен в трети страни;
2. подходящ за биологично производство;
3. използван като генетичен ресурс.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) Забранено е въвеждането на допълнителни ограничения по отношение качеството, здравното състояние, етикетирането и опаковането на размножителния материал от декоративни растения, който се предлага на пазара, както и по отношение на изискванията, на които трябва да отговарят производителите и търговците, освен предвидените в Директива 98/56/ЕС.

Чл. 15. (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г., изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Министърът на земеделието по предложение на ИАСАС може да отправи писмено искане до ЕК за пълно или частично освобождаване от изпълнение на задълженията по тази наредба по отношение на размножителен материал от декоративни растения от родове и видове, чието производство няма важно икономическо значение за страната без това да е в противоречие с чл. 14.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Размножителен материал" от декоративни растения или наричан още "посадъчен материал", включително "семена за размножаване" е растителен материал, предназначен за:

- а) размножаване на декоративни растения; или

б) (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) производство на декоративни растения; в случая на производство на цели растения това определение се прилага единствено ако полученото декоративно растение е предназначено за бъдеща търговия.

2. "Размножаване" е способ, чрез който по вегетативен или друг начин се получава размножителен материал.

3. "Снабдител" или още наричан "производител и/или търговец" е всяко физическо или юридическо лице, професионално ангажирано с производство и търговия на размножителен материал или внос на размножителен материал.

4. "Декоративни цели" - цели, различни от преразмножаването и производство с цел търговия.

5. (нова - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) "Пост-контролни тестове" означава последващ контрол на декоративния размножителен материал чрез изпитване по методите на грунтов контрол или чрез лабораторни методи.

6. (нова - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) "Размножителен материал от декоративни растения от родове и видове, чието производство няма важно икономическо значение за страната" е размножителен материал, предназначен за декоративни цели.

§ 2. Изискванията по наредбата не отменят правилата, отнасящи се до защита на дивата флора, определени в Регламент (ЕС) № 338/97.

§ 3. С тази наредба се въвежда Директива на Съвета 98/56/ЕС от 20 юли 1998 г. относно търговията на размножителен материал от декоративни растения.

Заключителни разпоредби

§ 4. С тази наредба се отменя Наредба № 16 от 21 април 2004 г. за производство и търговия с посевен и посадъчен материал от декоративни растения (ДВ, бр. 51 от 2004 г.).

§ 5. Тази наредба се издава на основание чл. 29, ал. 6 от Закона за посевния и посадъчния материал.

§ 6. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2007 г.

Заключителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 80 ОТ 2006 Г. ЗА ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ НА РАЗМНОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ ОТ ДЕКОРАТИВНИ РАСТЕНИЯ, ИЗВЪРШВАНА МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ - ЧЛЕНКИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 14 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 13.02.2007 Г.)

§ 10. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА №
13 ОТ 2004 Г. ЗА РЕДА ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ НА
ПРОИЗВОДИТЕЛИ И ЗАГОТВИТЕЛИ НА ПОСЕВЕН И ПОСАДЪЧЕН
МАТЕРИАЛ И ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ТЪРГОВЦИ НА ПОСЕВЕН И
ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ

(ОБН. - ДВ, БР. 87 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 19.10.2018 Г.)

§ 32. В Наредба № 80 от 2006 г. за производство и търговия на размножителен материал от декоративни растения, извършвана между държавите - членки на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 56 от 2006 г.; изм., бр. 14 от 2007 г.) се правят следните изменения:

.....
5. Навсякъде в наредбата абривиатурата "НСРЗ" се заменя с "БАБХ".

§ 33. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА №
99 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ
ФУРАЖНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 03.06.2022 Г.)

§ 22. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 2, 13, 19, 20 и 21, които влизат в сила от 1 септември 2022 г.